

Jenis av Rana, tingmaður, bjóðar seg til:

Landsstýrissess fyrri at fara í samgongu

– Tað hava bert verið óformligar samrøður millum Landsstýrið og Miðflokkurin um at fara upp í samgonguna, men tað verður ikki gjørt, uttan so at ein landsstýrissessur stendur okkum í boði, sigur Jenis av Rana

DAGNY JOENSEN
JENS KR. VANG

Jenis av Rana er ónøgður við at vera í andstöðu. Hann orkar ikki á sita og siga nei til alt, sum samgongan kemur við.

– Andstöðupolitikkur nýtist heldur ikki at verða mótsetningur. Tað kann eins væl vera, at royna at bota um tað, sum samgongan kemur við, sigur Jens av Rana.

Hann hevur seinastu tíðina havt fundir við Landsstýrið og serliga Høgna Hoydal, landsstýrismann, um uppskotið um fullveldi.

Samhætt stýrisskipanarlógini kann landsstýrið fara niður til Danmarkar at samráðast um ein sáttmála, uttan um lógtíngið.

Tíngið og fólkíð skal takast við í ráðum

Tað heldur Jenis av Rana ikki verða rætt. Hann vil hava, at Landsstýrið tekur tíngið við í ráðum, áðrenn farið verður til Danmarkar, og at Føroya fólk eisini færi sagt sína hugsan, áðrenn málið um fullveldi verður lagt fram fyri danir.

– Tað er avgjørt áhugað, hvat tíngið fer at siga um málið. Góðtekur tíngið uppskotið, so er í lagi, men samtykkir tíngið ikki, so nýðist Landsstýrið at setast aftur.

Tað áhugaverða er, um tíngið góðtekur hetta, um

tað gongur út yvir vælferðina í Føroyum. Tað haldi eg verða mest átrókandi mál just nú, sigur tingmaðurin.

Hann hevur fingið tilsagn frá Landsstýrinum um at fólkaatkvøðan fyrri uppskotið um hjá samgonguni skal vera bindandi.

Ein fólkaatkvøða skal vera, um at gera føroyska grundlóg og onnur fólkaatkvøða fyrri, um vit skulu hava fullveldi ella ikki.

– Longu í vár skal setast ein nevnd at gera grundlóg. Upprunaliga var ætlanin at nevndin skuldi mannast av embætisfólkum, men Jenis av Rana hevur fingið samgonguna at jætta, at eitt umboð fyrri hvønn flokk fær sæti í nevndini.

Tað var meðan hesar samráðingar fóru fram, at tosið fall á, hvørt Miðflokkurin var hugaður at kom í samgonguna.

Eg orki ikki bert at siga nei

– Tað er ikki tað grundleggjandi í hesum máli, hvørt vit fara í samgongu ella ikki, men meira tað, at eg ikki orki at sita og siga nei til alt, sum Landsstýrið kemur í tíngið við. Óg kortini, gevur samstarvið okkum so frægt av ávirkan, so fara vit upp í samgonguna, sigur Jenis av Rana.

– Hvát vilja tit krevja afturfyrri?

– Miðflokkurin hevur

nøkur mál at stríðast fyrri, og tey fara vit at royna at gera nakað við, sigur Jenis av Rana, og leggur afturat, at hann fer ikki upp í samgonguna, uttan so at flokkurin fær ein landsstýrissess.

Kanska í Tinganes, um boð verða eftir honum
Spurdur, um tað fór at vera Jenis av Rana, sum møguliga fer í Tinganes, sigur hann, at tað ikki hevur verið umrøtt, men hann vísir heldur ikki møguleikanum aftur.

– Sum lækni veitst tú, hvussu nógv liggur á láni í heilsuligu og sosialu skipan okkara. Er fullveldi ikki vandamikilið fyrri vælferðina?

– Nú havi eg fingið vissu fyrri, at Landsstýrið ikki fer uttan um tíngið og Føroya fólk, eins og eg havi fingið vissu fyrri at ein kanning skal gerast um figgarviður-skiftini fimm ár fram. Úrslitið av kanningini skal harnæst leggjast fram í tínginum. Um úrslitið av kanningini ikki er nógandi, so fær Landsstýrið ikki loyvi

at fara niður at samráðast.

– Tað er trygd fyrri, at okkara samfelagsskipan ikki fer fyrri skeyti, og forðar fyrri at nakað verður gjørt í óðum verki, sigur Jenis av Rana.

Vil vera við til at bota um uppskotið

– Kann ikki hugsast, at ein landsstýrissessur er meira lokkandi enn trygðin fyrri sosialu og heilsuligu skipanini?

– Vit tráða ikki eftir sessinum, men eg kann eins væl vera við at bota um tað, sum Landsstýrið kemur við.

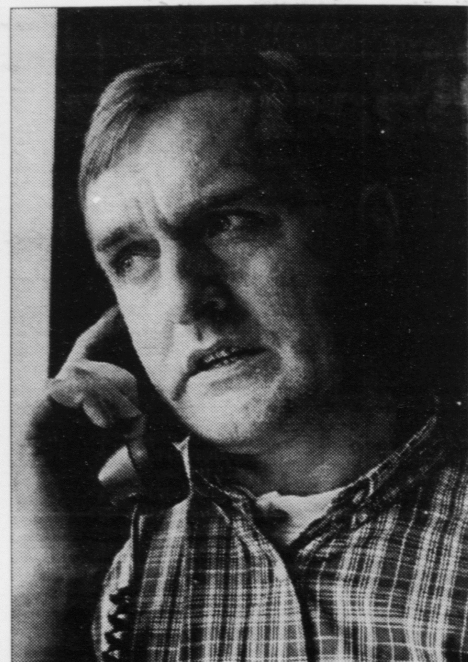
– Tekur tú hervið ikki undir við uppskotinum hjá Javnaðarflokkinum?

– Nei, eg havi atkvøtt fyrri tí áður, men nú haldi eg, at tað bert verður sett fram, fyrri at mótarbeiða uppskotið um hjá Landsstýrinum. Javnaðarflokkurin er bert sinnað fyrri at fáa sít uppskot samtykt.

Kanning um figgarvænirnar avgerandi

– Ert tú fyrri ella imóti fullveldinum?

– Eg seti meg ikki fíran

Jenis av Rana, tingmaður: – Eg seti meg ikki fíran fyrri at svara hvørt vit skulu hava fullveldi, men gongur tað út yvir vælferðina, er tað upp til Føroya fólk at gera av

fyrri at svara, áðrenn vit hava sæð kanningina hjá Landsstýrinum. Hon verður um figgarligu vánirnar fimm ár fram í tíðina, har vit greitt fáa at vita, hvussu útlitini eru bæði sosialt og heilsuliga.

– Grundleggjandi eri eg fyrri at føroyingar standa á egnum beinum, men vit skulu ikki fara út um landoddarnar við málinum, áðrenn

vit sjálvi hava gjørt okkum greitt, hvat hetta innibær, sigur Jenis av Rana.

Hann veit ikki rættliga, hvussu úrslitið av kanningini hugsandi fer at vera, men gongur tað út yvir vælferðina, er tað upp til Føroya fólk at taka stóðu, hvørt vit skulu hava fullveldi. Tað vil Jenis av Rana ikki taka stóðu til.

Viðmerking

Aftursvar til Finnleif Guttessen

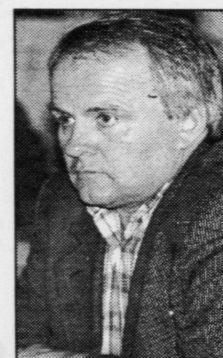
Tað er skjótt at blíva samdur um, at siglingin til og frá Suðuroynni kundi verið betri, men tað nyttar ikki nógv at ilskast inn á strandferðsluna, sum einans kann gera tað, ið peningur er til; og tað, ið tann politiski viljin vil hava.

Tað, at skotlandssiglingin stæðgaði, var ein vanlukka, ikki minst fyrri vinnuna í Suðuroynni, men F. Guttessen veit væl, at tað var tann politiski myndugleikin, ið tók hesa avgerð. Sambandsflokkurin, sum tú er valevni hjá, bakkaði 100% upp um at niðurlægja skotlandssiglingina. Løgtingsmaðurin hjá sambandsflokkinum í Suðuroy stuðlaði fult út Sámál Petur í Grund-ávið at niðurlægja Skotlandssiglingina og selja Teistan. Tað kom týðuliga fram undir viðgerðini av uppskotið um misálit á Sámál Petur í Grund, har ið S. P. í Grund fekk fullan stuðul frá sambandsmanninum í Suðuroy og eisini frá

núverandi landsstýrismanninum í samferðslumálum, Finnþoga Arge, sum rópti hesar túsar fyrri bingotúrur. Hesir báðir vóru teir, ið greiddast boðaðu frá sínum stuðli til hesa ólukkuna avgerð.

So Finnleif Guttessen, royn og ger vart við teg inni í sambandsflokkinum, so tann vitleysa herferðin frá sambandsflokkinum ímóti suðuroyarsiglingini, sum byrjaði heilt afturi í 1974-75, tá ið leiðaraskifti var, kann halda uppát.

Spýrt teir eldru sambandsmenninar á Tvøroyri, hví sambandsflokkurin á Tvøroyri er minkaður til eitt eiti. Eg eri vísur í, at teir svara, at ein av orsøkum er tann viðferð sambandsflokkurin hevur givið suðuroyarsiglingini. Nógv minnst enn viðferðina tingmaðurin hjá sambandsflokkinum á Tvøroyri fekk frá flokkinum, tá ið hann dyttaði sær at atkvøða fyrri keypinum av Smyrli, so Finnleif vælsign-

Henrik Old, lögtingsmaður úr Vági

aður, royn og vend hugsanini í sambandsflokkinum til suðuroyarsiglingina. Minst til, at ongin sambandsmaður tók undir við at keypa Teistan, men allir stuðlaðu Sámál Peturi í at selja hann. Rættas var, at túrurin tórmorgun suður aftur heldur átti at verið so seint á deg-

num sum møguligt, so fólk sleppa suður aftur seinna-partin eisini, so kundi túrurin tórskvøld norður aftur verið seinni á kvøldi til fyrimuns hjá flakavirkjunum. Hesi tingini trúgvi eg, at strandferðslan fær í rættlag.

Sjálvandi hava vit hvørt í sínum lagi roynt at tosa við tey privatu skipafeløgini fyrri at umgangast tað, sum hent er, men enn uttan úrslit. Hetta er ikki nakað, ein kann fara í fjølmiðlarnar við í hvørtjum einstøkum føri.

Finnþogi Arge skal fáa nakrar dagar at finna eina loysn, og eg skilji á honum og John Petersen, at teir helst koma til okkurt úrslit.

Hendir tað ikki, so endar málið sjálvandi í lögtinginum, og vónandi fær Finnleif Guttessen ávirkað sambandsmenninar, so teir fyrri einaferð skuld kunnu vera við í eina loysn av hesum máli.

Henrik Old

Landsstýrið er ivaleysa stórt

JAN MÜLLER

Anfinn Kallsberg, lögmaður sigur í eina stuttari viðmerking til tíðindini um, at Miðflokkurin fegin vil sleppa í landsstýrið, at hann kennir einki til, at Miðflokkurin skal verða sinnaður til at koma upp í samgonguna ella flokkurin skal hava sett fram ynski um hetta.

– Tað er altíð gott at hava breitt grundarlag undir politikkinum, og eg hevði helst ynskt, at allir flokkar stóðu aftanfyrri, tá ein tekur týðandi avgerðir, men tað at víðka eitt parlamentarískt grundarlag hevur altíð nakað at

gera við at geva og taka. Sjálvur heldur lögmaður, at landsstýrið er ivaleysa stórt.